

Súd: Okresný súd Bratislava III
Spisová značka: 1T/109/2010
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1310010314
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 10. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. David Lindtner
ECLI: ECLI:SK:OSBA3:2016:1310010314.12

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bratislava III v Bratislave, pred samosudcom JUDr. Davidom Lindtnerom na hlavnom pojednávaní konanom dňa 12.10.2016 takto

rozhodol:

rozhodol:

Podľa § 285 písm. b) Tr. poriadku

súd obžalovaných:

P. H., J.. XX.XX.XXXX I. G., Y.. G. G., H. Č.. XX,

F.. Z. S., J.. XX.XX.XXXX I. H. J. O., G. H. J. O. Č..O.. XXX,

o s l o b o d z u j e,

spod obžaloby Okresnej prokuratúry Bratislava III, sp. zn. 4 Pv 1181/07 zo dňa 01.06.2010, pre trestný čin porušovania povinností pri správe cudzieho majetku spolupáchatelstvom podľa § 9 ods. 2 k § 255 ods. 1 Tr. zákona (zák. č. 140/1961 Zb. účinný v čase spáchania skutku) na tom skutkovom základe,

že

v čase odo dňa 01.01.2003 do dňa 31.12.2005 v Bratislave, pri správe majetku Spoločenstva vlastníkov bytov a nebytových priestorov Kafendova 20-30, predseda spoločenstva P. H., po predchádzajúcej dohode s F.. Z. S., nesprávnym vedením účtovníctva v rozpore so zákonom o účtovníctve č. 431/2002 Z.z. v znení neskorších predpisov a nakladaním s finančnými prostriedkami tak, že do účtovníctva spoločenstva nezaúčtovali prijaté finančné prostriedky, ktoré následne nezisteným spôsobom použili na neznáme účely, čím spôsobili Spoločenstvu vlastníkov bytov a nebytových priestorov Kafendova 20-30, Bratislava, podľa znaleckého posudku škodu vo výške 28.957,90,-Sk v prepočte 961,23,-Eur, pretože skutok nie je trestným činom.

Podľa § 288 ods. 3 Tr. poriadku súd poškodenú spoločnosť Spoločenstvo vlastníkov bytov a nebytových priestorov Kafendova 20-30, Bratislava s nárokom na náhradu škody odkazuje na občianske súdne konanie.

o d ô v o d n e n i e :

Súd na hlavnom pojednávaní po oznámení prejednávanej veci a po vyhlásení obžalovaných v zmysle § 257 ods. 1 písm. a) Tr. por. o tom, že sú nevinní, vykonal dokazovanie výsluchom obžalovaných,

poškodeného, svedkov a výsluchom znalkyň z odboru ekonómie a manažmentu. Na základe takto vykonaného dokazovania na hlavnom pojednávaní súd dospel ku skutkovým a právnym záverom, ktoré ho viedli k oslobodeniu obžalovaných spod obžaloby z dôvodu, že skutok, ktorý im je obžalobou kladený za vinu, nie je trestným činom.

Obžalovaný P. H. na hlavnom pojednávaní k veci vypovedal, že v roku 2003 až 2005 pracoval ako predseda Spoločenstva vlastníkov bytov a nebytových priestorov na Kafendovej ul. Č. 20-30 v Bratislave. Asi v roku 2001 požiadal F. Z. S., aby im robila účtovníctvo. Predstavil ju „Spoločenstvu vlastníkov“ - títo s tým súhlasili. Bola s ňou uzavretá dohoda o vykonaní prác a odvtedy robila účtovníčku. K finančným prostriedkom Spoločenstva mali prístup traja ľudia a to pani S., on ako predseda, pani K. a pán S., ktorý už zomrel. Do výšky 25.000,- Sk bolo možné s finančnými prostriedkami jednotlivovo voľne disponovať. Nad túto sumu bol potrebný súhlas „Spoločenstva vlastníkov“. V spise sa nachádza nejaké ročné zúčtovanie s disponovanými finančnými prostriedkami a vždy to bolo v poriadku. Nevie sa vyjadriť prečo došlo k určitému druhu manka. Neverí, že to manko tam je. S obžalovanou žiadnu predchádzajúcu dohodu v zmysle skutku uvedenom v obžalobe nemal. Pani S. robila ekonómku, pokiaľ bol predsedom. Ešte mesiac potom, ako sa vzdal funkcie, pani S. pre Spoločenstvo pracovala. Po odstúpení z funkcie všetky účtovné doklady, ktoré pani S. robila, odovzdal pánovi predsedovi S. X.. Neponechal si žiadne doklady z účtovníctva u seba. Vzhľadom k tomu, že došlo k názorovej nejednote medzi „Spoločenstvom“ ohľadom financovania určitých vecí, z funkcie predsedu odstúpil. Nepamätá si, že by si nejaké pečiatky Spoločenstva nechal. V rozhodnom období nepodpisoval skoro nič, ale čo sa týka vyúčtovania, podpisoval výbor celé účtovníctvo. Bola určená komisia, bola vyhotovená zápisnica a ľudia to odsúhlasovali. V rozhodnom období nemal vedomosť o tom, že by boli nejaké nezrovnalosti v účtovníctve, alebo že by sa finančné prostriedky používali v rozpore so zákonom. Účtovníčku kontrolovali tak, že sa urobila schôdza a spolu s ním ju kontroloval celý výbor. On a výbor v tom rozhodnom období v podstate nezistili, že sú tam nejaké nezrovnalosti v účtovníctve. Nikto z vlastníkov bytov sa v tomto rozhodnom období nebol sťažovať, ani sa nikto iný nesťažoval. Pán X. mal v bytovom dome 2 byty, avšak 11 mesiacov za byt spoločenstvu neplatil. On mu to trpel a nakoniec sa dostal s ním do sporu. A z tohto dôvodu vypovedá pán Lubov proti nemu. Kartu k účtu spoločenstva nemal a s účtom nedisponoval. Bola iba jedna jediná karta a on ju v ruke nikdy nemal. Účtovníčka konzultovala platby s celým výborom, alebo sa to konzultovalo na schôdzi. Schôdze robili každé 3-4 mesiace, raz ročne predkladali správu o činnosti spoločnosti. Začínali so strechou, pretože im zatekala strecha, nikto z vlastníkov nijaké nezrovnalosti nenamietal. Z týchto zasadnutí sú vždy aj zápisnice. S pani obžalovanou S. sa predtým nepoznal. On síce účty zakladal, ale nemal dispozičné právomoci k účtom ani podpisový vzor.

Obžalovaná F. Z. S. na hlavnom pojednávaní k veci uviedla, že v účtovníctve možno došlo k chybe, a ak došlo, vždy je možnosť opravy, žiadny úmysel z jej strany tam nebol. Vyberala aj z bankomatu finančné prostriedky, tieto 1-krát mesačne predkladala predsedovi „Spoločenstva“, a Kontrolnému výboru, v ktorom bola pani K. a pán S. a vždy to bolo v poriadku. Raz ročne predkladali „Spoločenstvu“ ročnú správu a bolo to všetko v poriadku. Myslí si, že dôvod je v medziľudských vzťahoch. Vykonávala účtovníctvo aj pre iné subjekty napríklad pre „Bytové spoločenstvá“, neziskové organizácie, pracovala aj v banke a nikde nemala žiadne problémy. V minulosti sa stalo, že nezaúčtovala určitú položku do účtovníctva, avšak toto bolo následne opravené. Nikdy nepoužila prostriedky „Spoločenstva“ na vlastné účely. Okrem dokladov, ktoré predložila, má ešte faktúru z havarijnej služby Komplet v čiastke 6.413,- Sk. Bolo to uhradené prevodným príkazom v peňažnom denníku pod č. 6 a dokladom B-3 2004 zo dňa 12.1.2004. Sumy bankovým prevodom zo dňa 21.10.2003 vo výške 157.095,17,- Sk a zo dňa 12.11.2003 vo výške 157.095, 17,-Sk, boli poukázané na účet Spoločenstva vlastníkov, Kafendova č. 20, vedený v Ľudovej banke. Spomínané dva účty sú jeden a ten istý účet, avšak banka urobila prečíslovanie na posledný menovaný účet. Preto boli dva účty, teda aj v Ľudovej banke a Československej obchodnej banke, lebo boli riziká a nevedeli ktorá banka skrachuje. O tomto vedel celý výbor, vrátane pána P. H.. Ročne dostávala 151.200,- Sk za vedenie účtovníctva a za prácu ekonómky „Spoločenstva“. Spoločenstvu protokolárne odovzdala 2 ks pečiatok, o čom má dôkaz nachádzajúci sa v spise „zápisnicu o odovzdaní a prevzatí vecí“.

Poškodený svedok S. X. na hlavnom pojednávaní vypovedal, že účtovníctvo dali skúmať Audítorskej spol., ktorá konštatovala, že účtovníctvo nie je v poriadku a na základe toho podal trestné oznámenie. Podozrenie vzniklo od ľudí, ktorí mali ekonomické vzdelanie. Po zvolení do orgánov spoločenstva si nechali urobiť novú pečiatku, starú pečiatku spoločenstva im nikto neodovzdal, ani nevie, kde je. Od

pána H. a pani S. prevzal doklady „Spoločenstva“. Protokol o odovzdaní dokladov prevzal a nachádza sa na ňom jeho podpis. Všetko, čo dostal od pána H. M. K. S. odovzdal orgánom činným v trestnom konaní.

Znalkyňa F. S. Z. K., ktorá vo veci vypracovala znalecký posudok v odvetví účtovníctva na hlavnom pojednávaní uviedla, že Spoločenstvu podľa pôvodne predložených dokladov vznikla škoda vo výške 483.457,90,-Sk, pričom v tejto sume zohľadnila aj písársku chybu, ktorá vznikla tým, že namiesto položky 128.000,-Sk mala byť odpočítaná čiastka 108.0000,-Sk. Na základe dodatočne predložených dokladov, ktoré boli predložené po vykonaní pôvodného znaleckého posudku vznikla škoda 146.338,20,-Sk. Po doložení príjmových pokladničných dokladov a po ich dodatočnom zaúčtovaní nevznikla v súvislosti s výbermi banky žiadna škoda. Toto je jedna záležitosť a druhá záležitosť sú ďalšie veci, kde neboli doložené doklady, resp. boli nesprávne zaúčtované. Boli realizované platby platobnou kartou vo výške 98.957,90,-Sk a tieto neboli doložené prvotnými dokladmi, t.j. bločkami z registračných pokladníc. Čiže nie je možné vydokladovať účel platieb, či boli použité v súvislosti s činnosťou spoločenstva. Táto výška škody sa nemodifikovala na základe dodatočne predložených výdavkových dokladov. Ďalšou položkou bola položka, ktorá nesúvisela s činnosťou spoločenstva a to bolo vo výške 47.380,30,-Sk. Jednalo sa tu o nákup bločkov - dekoratívnej kozmetiky, sviečok, servítok, telefónnych kariet, ku ktorým nie je doložená žiadna zmluva, alebo žiadny doklad o oprávnenom zaúčtovaní, nákup tonerov do tlačiarň - nie je tu žiadny doklad, že by spoločenstvo vlastnilaonejakú tlačiareň, nealko nápoje, tlač, cukrovinky atď. Pod týmto je podpísaná F. S. Skutočná výška škody je teda 146.338,20,-Sk, čo predstavuje sumu 98.957,90,-Sk (platby platobnou kartou) a 47.380,30,-Sk (výdavky nesúvisiace s činnosťou spoločnosti). Suma uvedená v skutkovej vete obžaloby vo výške 28.957,90,-Sk nie je objektívna. Pokiaľ by neporovnávali pôvodne predložený peňažný denník a dodatkovy predložený peňažný denník, tak nebol narušený účtovný rast dokladov v jednotlivých denníkoch, avšak pri porovnaní týchto denníkov tam rozdiel je. Najmä čo sa týka počtu dokladov, ktoré boli zaúčtované. Toto dodatočné zaúčtovanie si nevie vysvetliť, mohlo to byť pôvodne nezaúčtovanie a až následne doúčtované, mohlo to byť spôsobené úmyselne ale aj z neznalosti, resp. z nebanlivosti. Podľa toho, ako sa všetky strany vyjadrili tak inventarizácia ako taká robená nebola. Sumy bankovým prevodom zo dňa 21.10.2003 vo výške 157.095,17,-Sk a zo dňa 12.11.2003 vo výške 157.095,17,-Sk, prevedené na účet XXXXXXXXXXXX / - banky Volksbank tam našla, ale nevedela na aký účel boli tieto finančné prostriedky použité. O účte XXXXXXXXXXXX/XXXX vedenom v Ľudovej banke nemala vedomosť. Existovali 2 účty v Československej obchodnej banke a to v roku 2003 č. XXXXXXXX/XXXX a druhý účet bol XXXXXXXX/XXXX a v roku 2004 a v roku 2005 bol už iba jeden účet a to iba ten druhý. Pri sume 5.880,50-Sk išlo o položku o úhradu vodární, možno to obžalovaná vyplatila v hotovosti Vodárňam a potom si to zúčtovala vo svoj prospech. Odmena pani S. bola vyplatená na základe mandátnej zmluvy, Celé účtovníctvo bolo robené zle s chybami, neboli robené základné inventarizačné procesy. Pri spracovaní znaleckých posudkov nepracovala s kompletnými dokladmi. Absentovali výpisy z účtu, ktorý bol vedený v Ľudovej banke. Z účtovného hľadiska každý pohyb musí byť doložený prvotnými účtovnými dokladmi a musí byť jasné čo je zaúčtované. Boli vykonané platby platobnou kartou, ale nevie za čo a tieto vykázala ako škodu. Doplnkové tovary započítala do škody, pretože pokiaľ nie je zrejmé z pokladničného dokladu tak by to malo byť minimálne v poznámke to znamená, že účel tu absentuje.

Znalkyňa F. X. H., ktorá vo veci vypracovala v poradí druhý znalecký posudok k veci uviedla, že predchádzajúca znalkyňa postupovala na základe dokladov, ktoré jej boli predložené, ale ona vychádzala pri svojom posudku zo skutočností, ktoré realizovala práve účtovníčka, t.j. tie finančné prostriedky, ktoré išli do pokladne a z pokladne. Vypracovala to na základe peňažného denníka, ktorý jej obžalovaná predložila. Obe znalkyne mali rovnaké podklady pri vypracovaní posudkov, avšak predchádzajúca znalkyňa zvolila iný postup pri skúmaní týchto dokladov. Bankový účet je jednoznačný, pretože sú na to jednoznačné podklady, avšak vychádzala aj z podkladov, ktorý jej predložila obžalovaná z peňažného denníka. Peňažný denník je o hotovostných peniazoch a dôkazom pri nehotovostných peniazoch sú potvrdenia z banky. Inventarizácia robená účtovníčkou nebola. On zisťovala, či finančné prostriedky, ktoré v hotovosti odchádzali z pokladne sú kryté aj konkrétnym dokladom. Má súčasne podozrenia aj s falšovaním a tieto skutočnosti uviedla aj vo svojom posudku, avšak do škody to nevykazovala, pretože nie je grafológ. Porovnávala tvrdenia obžalovanej, že určitým spôsobom vyberala peniaze s tým, čo deklaroval peňažný denník. Jej osobný názor je, že škoda je ešte vyššia z dôvodu, že sú tam aj ďalšie nezrovnalosti. Nie je možné zistiť, na čo boli finančné prostriedky použité, ale je zrejmé, že na nesúvisiacu činnosť. Prvý posudok vypracovala v roku 2013, potom žiadala doplnenie dokladov a tieto doklady jej predložil pán poškodený X. v origináloch. V súčasnom posudku nie je zahrnuté daňové priznanie, pretože nebolo v archívnej agende. Obžalovaná vybrala niektoré finančné

prostriedky z banky a následne ich mala vložiť do hotovostnej pokladne spoločenstva a pokiaľ ich použila na účely spoločenstva, mala o tom predložiť aj doklad. V zmysle § 5 Zákona o účtovníctve č. 431/2002 z.z. účtovná jednotka môže poveriť vedením svojho účtovníctva aj inú právnickú osobu a nezbavuje sa zodpovednosti za vedenie účtovníctva týmto spôsobom. Táto účtovná jednotka je povinná kontrolovať inventarizáciu, resp. kontrolovať vedenie účtovníctva. Keď hovorí o tom, aký je stav finančných prostriedkov spoločenstva, hovorí o tom, aký je stav na bankových účtoch a v hotovostnej pokladni. V tomto prípade upozorňuje na to, že nebol vedený len jeden bankový účet spoločenstva, ale dva, preto nerozumie, prečo tento účet obžalovaná v rámci účtovníctva neuvádzala. Účtovníčka mala aj v zmysle mandátnej zmluvy možnosť zakladať účty. Tento druhý účet bol založený dňa 17.10.2003 a zanikol dňa 08.11.2007. Nemožno zistiť, kto tie finančné prostriedky vyberal, nie je to menovite uvedené. Znalčka F.. X. H. vo svojom znaleckom posudku č. 2/2013 a jeho doplnení uviedla nasledovné závery:

- obžalovaná všetky výbery realizované platobnými kartami dodatočne vydokladovala v peňažných denníkoch, avšak nedodrжала číselný a časový sled,
- účtovníctvo účtovnej jednotky má byť preukázateľné, v prípade ak nie je výdavok preukázateľný, bol posúdený ako nesúvisiaci s činnosťou Spoločenstva, suma položiek bezhotovostných výdavkov nesúvisiacich s činnosťou Spoločenstva je za obdobie rokov 2003 až 2005 vo výške 213.486,60.- Sk,
- peňažné denníky obsahovali výdaje, ku ktorým neboli predložené výdavkové pokladničné doklady,
- obžalovaná v peňažných denníkoch 2003 až 2005 nevedla záznamy o existencii druhého účtu Spoločenstva, výpisy z tohto účtu nezaložila do účtovnej agendy a spôsobila tým za obdobie od 01.01.2005 až 31.12.2005 škodu vo výške 313.007,38.- Sk,
- peňažný denník v roku 2003 neobsahoval údaj o začiatočnom stave, peňažný denník v roku 2004 obsahoval nesprávny začiatočný stav, v peňažnom denníku v roku 2005 obžalovaná začiatočný stav neuviedla, čím vznikla škoda neprevádzaním finančných zostatkov vo výške 428.473,10.- Sk,
- vedením účtovníctva odo dňa 01.01.2003 do 31.12.2005 vznikla Spoločenstvu celková škoda vo výške 31.367,16.- Eur.

Súd na hlavnom pojednávaní a následne pri svojom rozhodnutí postupoval dôsledne v zmysle zásady kontradiktórnosti, zásady rovnosti strán v konaní pred súdom (§ 2 ods. 14 Tr. por.), zásady spravodlivého procesu (§ 2 ods. 10 Tr. por.), zásady bezprostrednosti (§ 2 ods. 19 Tr. por.) ako aj zásady „in dubio pro reo“. Konanie, ktoré je obžalovaným kladené za vinu, bolo kvalifikované v zmysle zákona č. 140/1961 Zb. účinného v čase spáchania skutku, keďže neskoršia právna úprava nebola pre obžalovaných priaznivejšia.

V zmysle už „pomerne“ ustálenej rozhodovacej činnosti Krajského súdu Bratislava /primerane napr. 3 To 131/2015, 4 To 24/2016/ obžalobu v konaní pred súdom zastupuje podľa § 2 ods. 15 Tr. por. prokurátor, pričom vyjadrením obžalovacej zásady je nielen samotné podanie obžaloby na súd, ale aj jej zastupovanie v konaní pred súdom, ktoré vyžaduje aktívnu účasť prokurátora pri dokazovaní, resp. inak povedané zastupovanie obžaloby prokurátorom pri jeho neaktívnej účasti resp. pasívite v konaní pred súdom nemôže nahrádzať svojou aktivitou samotný súd, keďže procesné funkcie žalobcu a sudcu sú oddelené. Nestranný súd má dostatok procesných prostriedkov na to, aby rozhodol o udržateľnosti (skutkovej alebo právnej) podanej obžaloby bez toho, aby v rozpore s princípom nestrannosti ukladal procesným stranám konkrétne pokyny alebo úkony, ktoré treba vykonať, bez ohľadu na to, ktorej procesnej strane budú výsledky takto doplneného dokazovania prospievať.

Zachovávajúc základnú zásadu trestného konania vyjadrenú v § 2 ods. 14 Trestného poriadku, podľa ktorej strany sú si v konaní pred súdom rovné, rešpektujúc ústavné právo obvineného na nestranný súd (čl. 46 ods. 1 a čl. 141 ods. 1 ústavy SR), rešpektujúc právo obvineného na spravodlivé súdne konanie uvedené v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (oznámenie federálneho ministerstva zahraničných vecí Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky uverejnené pod č. 209/1992 Zb.), súd nemôže z vlastnej iniciatívy (teda bez návrhu prokurátora) vykonávať dôkazy usvedčujúce obvineného zo spáchania trestného činu, napríklad prečítaním listinných dôkazov spôsobilých usvedčovať obvineného, nakoľko by tým narušil vyššie spomínanú zásadu rovnosti strán a ústavné právo obvineného na nestranný súd. V tomto kontexte súd, rešpektujúc zásadu kontradiktórnosti konania, sa na hlavnom pojednávaní ani neoboznámil s listinnými dôkazmi nachádzajúcimi sa vo vyšetrovacom spise, pretože prokurátor na hlavnom pojednávaní uviedol, že ich oboznámenie nenavrhuje, pričom obhajoba zaujala rovnaký postoj. Súd tak pri svojom rozhodnutí vychádzal prakticky iba z výpovedí obžalovaných a svedkov a vo vzťahu k listinným dôkazom tieto hodnotil z hľadiska výsluchov znalkyň a ich znaleckých posudkov, ktoré z týchto listinných dôkazov vychádzali. Súd je nútený konštatovať, že prokurátor v predmetnej veci absolútne neuniesol dôkazné bremeno, pretože napriek podstatným

zmenám skutkových okolností, ktoré na hlavnom pojednávaní vyplynuli najmä z nového znaleckého posudku, nenavrhol vykonať v tomto smere žiadne doplňujúce dokazovanie a na záver, úplne tým popierajúc zmysel ustanovenia § 284 ods. 2 Tr. por., /v zmysle ktorého uznať obžalovaného za vinného z trestného činu podľa prísnejšieho ustanovenia zákona, ako podľa ktorého posudzovala skutok obžaloba, môže súd len vtedy, ak obžalovaného na možnosť tohto prísnejšieho posudzovania skutku upozornil skôr, ako súd vyhlásil dokazovanie za skončené/, po vyhlásení dokazovania za skončené súdom až v záverečnej reči navrhol /absolútne nekriticky tým preberajúc už niekoľkokrát zmenený záver znalkyň o výške spôsobenej škody/ kvalifikovať žalovaný skutok ako trestný čin porušovania povinností pri správe cudzieho majetku spolupáchatelstvom podľa § 9 ods. 2 k § 255 ods. 1, ods. 3 Trestného zákona účinného v čase spáchania skutku. V konaní pred súdom pritom platí zásada bezprostrednosti uvedená v § 2 ods. 19 Tr. por. (rozvedená aj v ďalších ustanoveniach Trestného poriadku, najmä v § 278 ods. 2), podľa ktorej pri meritórnom rozhodovaní môže súd prihliadnuť len na tie skutočnosti a dôkazy, ktoré boli na hlavnom pojednávaní vykonané. Nielenže nie je povinnosťou, ale rešpektujúc zásadu kontradiktórnosti ani oprávnením súdu meniť skutkovú vetu /pokiaľ to z dokazovania na hlavnom pojednávaní vyplynie/ spôsobom, ktorý zodpovedá požiadavke, aby vymedzenie skutku /pri zachovaní jeho totožnosti/ zahŕňalo všetky obligatórne znaky konkrétneho trestného činu, a to bez toho, aby to navrhol prokurátor. Takáto súdna aktivita by viedla k podpore udržiavania dôkazného bremena prokurátora, čím by došlo k neprípustnému narušeniu rovnosti strán. V predmetnej trestnej veci sú pritom obsahové nedostatky skutkovej vety obžaloby absolútne zásadné, pretože skutok tak, ako je formulovaný v obžalobe, nemožno podradiť pod žiadnu zo skutkových podstát Trestného zákona účinného v čase spáchania skutku a už vôbec nie trestného činu porušovania povinností pri správe cudzieho majetku podľa § 255 ods. 1 Tr. zákona (zák. č. 140/1961 Zb. účinný v čase spáchania skutku). Obžaloba totiž kladie obžalovaným za vinu, že v rozhodnom období spoločným konaním nesprávnym vedením účtovníctva v rozpore so zákonom č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve a nakladaním s finančnými prostriedkami tak, že do účtovníctva spoločenstva nezaúčtovali prijaté finančné prostriedky, ktoré následne nezisteným spôsobom použili na neznáme účely, spôsobili poškodenému subjektu škodu vo výške 961,23.- Eur. Obžaloba pritom v skutku vôbec neuvádza, pre možnosť kvalifikácie konania ako trestného činu porušovania povinností pri správe cudzieho majetku podľa § 255 ods. 1 Tr. zákona (zák. č. 140/1961 Zb. účinný v čase spáchania skutku) zásadnú skutkovú okolnosť, a to, ktorým ustanovením zákona o účtovníctve založenú povinnosť opatrovať alebo spravovať cudzí majetok obžalovaní porušili. Tento skutkový nedostatok by bolo síce možné konvalidovať jeho doplnením /pokiaľ by bol v tomto smere prokurátor činný/, avšak iba za predpokladu, že zo zákona o účtovníctve by takáto povinnosť, teda opatrovať alebo spravovať cudzí majetok, aj vyplývala /nemusela by pritom byť priamo takto nazvaná, ale musela by byť aspoň z obsahu právne normy zrejmalá/. Zákon o účtovníctve však takúto povinnosť nepozná, keďže upravuje iba rozsah, spôsob a preukázateľnosť vedenia účtovníctva. Z uvedeného logicky vyplýva, že v príčinnej súvislosti so samotným nesprávnym vedením účtovníctva nie je možné naplniť pojmové znaky skutkovej podstaty žalovaného trestného činu, pretože zákon o účtovníctve nezakladá zákonnú povinnosť účtovníka opatrovať alebo spravovať cudzí majetok. Takáto povinnosť obžalovanej vznikla na základe uzatvorenej mandátnej zmluvy zo dňa 01.07.2002, ktorú ako mandatár uzatvorila so Spoločenstvom vlastníkov bytov a NO Kafendova 20, predmetom ktorej bolo zabezpečenie prác súvisiacich s vedením účtovnej agendy a v rámci ktorej bola oprávnená hospodáriť s prostriedkami Spoločenstva. Na tomto mieste je potrebné pripomenúť, že stará právna úprava § 255 zák. č. 140/1960 Zb. nepoznala porušenie povinnosti opatrovať alebo spravovať cudzí majetok vyplývajúcej zo zmluvy, avšak aj keď v tomto prípade vznikla táto povinnosť až na základe zmluvy, podkladom pre jej uzatvorenie bolo príslušné zákonné ustanovenie, konkrétne § 566 a nasl. Obchodného zákonníka, v zmysle ktorého je mandatár povinný postupovať pri zariaďovaní záležitosti s odbornou starostlivosťou a v súlade s jeho záujmami /čo obsahovo zodpovedá opatrovaniu alebo spravovaniu cudzieho majetku/. Je teda možné aj v tomto prípade hovoriť o vzniku na základe zákona ustanovenej povinnosti, obžaloba však v skutkovej vete skutok, ktorý je obžalovaným kladený za vinu vymedzila tak, že im kladla za vinu vznik škody na majetku Spoločenstva v príčinnej súvislosti s nesprávnym vedením účtovníctva, ktoré konanie znaky žalovaného trestného činu nevykazuje. Aplikujúc právne úvahy Krajského súdu Bratislava vo veci sp. zn. 4To 59/2016 súd analogicky konštatuje, že ak v skutkovej vete uvedené porušenie zákonnej povinnosti /v tomto prípade porušenie zákona o účtovníctve, ktoré porušením povinnosti opatrovať alebo spravovať cudzí majetok nie je/, nie je v príčinnej súvislosti so vznikom škody, nemožno ani len uvažovať o tom, že došlo k naplneniu znakov skutkovej podstaty trestného činu. Konanie obžalovanej /keďže bolo znaleckými posudkami nepochybne preukázané, že účtovníctvo Spoločenstva vlastníkov nevedla v súlade so zákonom č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve/ by bolo možné potenciálne kvalifikovať ako trestný čin skresľovania údajov hospodárskej a obchodnej evidencie podľa § 259 Tr. zák., avšak

uvedenú skutkovú podstatu v čase zák. č. 140/1961 Zb. účinný v čase spáchania skutku nepoznal. Pokiaľ obžaloba v skutkovej vete uvádza, že obžalovaní nakladali s finančnými prostriedkami tak, že do účtovníctva spoločnosti nezaúčtovali prijaté finančné prostriedky, ktoré následne nezisteným spôsobom použili na neznáme účely, je potrebné uviesť, že takáto formulácia skutku je absolútne neurčitá a vágna /a teda v rozpore s ustanovením § 235 písm. c) Tr. por. upravujúceho náležitosti obžaloby/, pretože v nej absentuje špecifikácia spôsobu spáchania skutku spolu s uvedením takých skutkových okolností, ktoré vylučujú zámenu skutku so skutkom iným. V tomto smere pritom prokurátor na hlavnom pojednávaní napriek rôznym záverom dvoch znaleckých posudkov nenavrhol doplnenie dokazovania so zameraním na konkrétne účtovné prípady realizované poškodenou, ktoré znalkyňa F. X. H. označila za prípady vedenia účtovníctva a nakladania s finančnými prostriedkami, v príčinnej súvislosti s ktorými malo dôjsť ku škode na majetku Spoločnosti. Takto neurčito a všeobecne vymedzený skutok bez toho, aby pri zistení ďalších významných skutkových okolností na hlavnom pojednávaní na podklade aktivity prokurátora došlo k jeho úprave pri zachovaní jeho totožnosti, nemôže byť podkladom pre rozhodnutie súdu o vine. Z kontextu skutkovej vety obžaloby možno len dedukovať, že prokurátor mal pri podaní obžaloby zrejme na mysli, že obžalovaní si niektoré prijaté /zverené/ finančné prostriedky prisvojili tým, že ich použili na nezistený účel a do účtovníctva ich nezaúčtovali. V takom prípade bol však prokurátor povinný v skutkovej vete uviesť konkrétne finančné operácie /spôsob naloženia s finančnými prostriedkami, napr. prevody z účtu, výbery hotovosti z účtu v banke, výbery z hotovostnej pokladne/, pri ktorých obžalovaní postupovali v rozpore s účelom zverenia, a následne kvalifikovať takéto konanie podľa príslušného ustanovenia trestného zákona, potenciálne ako trestný čin sprenevery. Zo záverov znaleckých posudkov totiž vyplýva, že obžalovaná mala niektoré finančné prostriedky použiť na výdavky nesúvisiace s činnosťou Spoločnosti, takéto konštatovanie však pre záver o vine nepostačuje pokiaľ nie je preukázané, že zverené finančné prostriedky, ktoré obžalovanou neboli riadne v zmysle zákona o účtovníctve v účtovníctve Spoločnosti evidované, boli skutočne použité spôsobom, ktorým bol zmarený účel zverenia. Z vykonaného dokazovania na hlavnom pojednávaní totiž nebolo možné vylúčiť, že niektoré zverené finančné prostriedky obžalovaná používala na úhradu výdavkov spojených s činnosťou Spoločnosti bez toho, aby tieto výdavky riadne evidovala v účtovníctve, a na strane druhej je zrejme, že niektoré z finančných prostriedkov použitých obžalovanou s činnosťou Spoločnosti skutočne nesúviseli. Dokazovanie v tomto smere za účelom ich presnej špecifikácie a ustálenia škody, ktorá takto vznikla však prokurátor neinicioval. O zmätočnosti záverov prokuratúry o výške spôsobenej škody /ako jedného z obligatórných pojmových znakov skutkovej podstaty žalovaného trestného činu/ svedčí aj skutočnosť, že na podklade znaleckého posudku vypracovaného v prípravnom konaní bola pôvodne škoda spôsobená konaním obžalovaných ustálená na sumu 483.457,90- Sk, s ktorou sa stotožnil dokonca aj poškodený, ktorý si uplatnil jej náhradu v trestnom konaní, následne po doložení znalkyne a jej konštatovaní účtovnej chyby bola škoda v podanej obžalobe upravená na sumu 961,23.- Eur, s ktorou sa na hlavnom pojednávaní poškodený rovnako stotožnil /čo nasvedčuje tomu, že ani poškodený nevie, aká škoda konaním obžalovaných mala Spoločnosti vzniknúť/, a napokon na hlavnom pojednávaní po doplnení nového znaleckého posudku znalkyňou táto ustálila škodu, ktorá mala spoločnosti vzniknúť na sumu 31.367,16.- Eur. Znalkyňa konštatujúc, že pri spracovaní znaleckých posudkov nepracovala s kompletnými dokladmi, tento diametrálny rozdiel vo výške škody odôvodnila /pre záver o vine v trestnom konaní absolútne neprijateľným/ tvrdením, že napriek tomu, že mali obe znalkyne rovnaké podklady pri vypracovaní posudkov, predchádzajúca znalkyňa zvolila iný postup pri skúmaní účtovných dokladov.

Nad rámec vyššie uvedeného /keďže súd uzatvoril, že žalovaný skutok nie je trestným činom/ vo vzťahu k obžalovanému P. H. súd uvádza, že z vykonaného dokazovania na hlavnom pojednávaní nevyplývali žiadne skutočnosti, o ktoré by bolo možné oprieť nepochybný záver, že sa na skutkovom dejí svojim spoločným konaním s obžalovanou, spolupodieľal aj menovaný. Pre možnosť kvalifikácie určitého konania formou spolupáchateľstva sa vyžaduje preukázanie, že ku spáchaniu trestného činu došlo spoločným konaním pri existencii spoločného úmyslu k tomu smerujúcemu, pričom je bez významu, akým spôsobom sa jednotliví spolupáchatelia podieľali na výslednej trestnej činnosti, teda či každý svojim konaním naplnil všetky znaky daného trestného činu, alebo je konanie každého iba článkom reťazca, ktorý prispel k priamemu vykonaniu trestného činu. Tieto podmienky podľa názoru súdu splnené neboli, pretože súd v konaní obžalovaného nevzhladol žiadnu súčinnosť s konaním obžalovanej pri vedení účtovníctva s výnimkou uzatvorenia mandátnej zmluvy z pozície štatutára Spoločnosti. V danom prípade súdu nie je zrejme, aké právne úvahy viedli prokurátora k záveru, že v príčinnej súvislosti so spoločným úmyselným protiprávnym konaním s obžalovanou /skutok je v tomto smere rovnako vágny/ mal obžalovaný ako predseda spoločnosti vlastníkov spôsobiť Spoločnosti škodu. Vykonaným dokazovaním totiž nebolo vyvrátené tvrdenie obžalovaného, že v rozhodnom období nemal vedomosť

o tom, že by boli nejaké nezrovnalosti v účtovníctve, alebo že by sa finančné prostriedky používali v rozpore so zákonom a účtovníčku kontroloval celý výbor Spoločenstva formou schôdzí, pričom on ani výbor nezistili, že existujú v účtovníctve nejaké nezrovnalosti. Prokurátor nezameral dokazovanie na skutočnosť, či obžalovaný ako predseda spoločenstva, ktorému povinnosť spravovať alebo opatrovať cudzí majetok vyplývala z ustanovenia § 7c ods. 3 zákona č. 182/1993 Z. z. o vlastníctve bytov a nebytových priestorov /teda nie povinnosť vyplývajúca zo zákona o účtovníctve ako to uviedla obžaloba/, porušil svoje povinnosti napríklad tým, že zanedbal kontrolu hospodárenia s finančnými prostriedkami obžalovanou ako účtovníčkou. Takéto konanie by potenciálne mohlo vykazovať znaky trestného činu porušovania povinností pri správe cudzieho majetku, ale iba v jeho nedbanlivostnej forme podľa § 255 a Tr. zák. /zák. č. 140/1961 Zb. účinný v čase spáchania skutku/, a to súčasne za predpokladu, že by bolo konanie obžalovaného v obžalobe skutkovo vymedzené tak, aby bolo možné toto konanie subsumovať pod uvedenú skutkovú podstatu trestného činu.

Súd však zastáva názor, že ani v prípade, že by bol prokurátor vo vyššie naznačenom smere na hlavnom pojednávaní v rámci kontradiktórnosti aktívny, nebolo by možné na základe takto zásadne zmenených skutkových okolností konštatovať záver o vine, pretože vzhľadom na formuláciu skutku v obžalobe by došlo k porušeniu obžalovacej zásady, v zmysle ktorej súd môže rozhodovať iba o skutku, ktorý je predmetom obžaloby, keďže by muselo dôjsť prakticky k úplnej zmene skutku a teda k nezachovaniu jeho totožnosti.

Na základe takto vykonaného dokazovania súd, vyhodnocujúc produkované dôkazy podľa svojho vnútorného presvedčenia založeného na starostlivom uvážení všetkých okolností prípadu jednotlivo, ako aj v ich súhrne a vzájomnej súvislosti v zmysle § 2 ods. 12 Tr. por., dospel k záveru, že skutok tak, ako je uvedený v skutkovej vete výrokovej časti obžaloby, ktorý je obžalovaným kladený za vinu, nie je trestným činom z dôvodu absencie obligatórnych pojmových znakov skutkovej podstaty trestného činu porušovania povinností pri správe cudzieho majetku podľa § 255 ods. 1 Tr. zákona /zák. č. 140/1961 Zb. účinný v čase spáchania skutku/.

Súd v rámci adhézneho konania o nároku na náhradu spôsobenej škody, ktorú si poškodený subjekt riadne a včas uplatnil v trestnom konaní, vzhľadom na skutočnosť, že obžalovaných spod obžaloby oslobodil, rozhodol obligatórne podľa § 288 ods. 3 Tr. por. tak, že poškodený subjekt Spoločenstvo vlastníkov bytov a nebytových priestorov Kafendova 20-30, Bratislava s nárokom na náhradu škody odkázal na občianske súdne konanie.

Záverom je súd nútený konštatovať, že postup prokurátora v predmetnej trestnej veci považuje za znak neodbornosti a absolútnej neznalosti danej trestnoprávnej problematiky a tým súčasne za prejav neúcty k poškodeným, ktorých práva a právom chránené záujmy má prokurátor ako zástupca štátu v rámci svojich kompetencií v trestnom konaní chrániť. Takýto postup prokurátora, kedy v prípravnom konaní neboli objasnené základné okolnosti /z hľadiska skutkového vymedzenia a skutku zodpovedajúcej právnej kvalifikácii/ odôvodňujúce postavenie obžalovaných pred súd, ako aj následná pasivita prokurátora na kontradiktórnom hlavnom pojednávaní pri konfrontácii s novými skutočnosťami, ktoré z dokazovania vyplynuli, totiž stavia súd pri dôslednom rešpektovaní zásady kontradiktórnosti do role štatistu, ktorému napriek tomu, že je nepochybné, že vo veci minimálne zo strany obžalovanej ku protiprávnemu konaniu v určitom rozsahu došlo /ostáva nezodpovedaným, či aj v trestnoprávnej rovine/, neostalo vo veci iné ako oslobodiť obžalovaných spod obžaloby z dôvodu, že skutok /tak ako bol v skutkovej časti výrokovej časti obžaloby uvedený a právne kvalifikovaný/ nie je trestným činom.

Poučenie:

P o u č e n i e: proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní od dňa jeho vyhlásenia prostredníctvom Okresného súdu Bratislava III na Krajský súd v Bratislave.

V Bratislave, dňa 12.10.2016

JUDr. David L i n d t n e r
samosudca